

GÖRÜ - YÜKSEKÖ RETİMDE ULUSLARARASILA MA

GÖRÜ - Yüksekö retimde uluslararasılaşma

Yüksekö retimde uluslararasılaşma yüksekö retim kurumlarının kültürlerarası diyalog, müzakere ve etkileşimlerini artırmak, ara tırma ve bilgiyi payla arak dı a açılmalarını sa lamak için kullandıkları en etkin araçlardan biri olarak öne çıkıyor. stanbul

Yüksekö retimde uluslararasılaşma son 30 yıldır küresel dünyada (kuzeyde, güneyde, Asya'da, Avrupa'da) uluslararası, ulusal ve kurumsal politikaların oda nda, yazısız kar ılıklı güvene ve birlikte yapılan anla malara dayalı olarak, üniversitede yürütülen e itim, ara tırma ve hizmetin uluslararası ve kültürlerarası çalı malarıyla yürütülüyor. Dünya literatüründe küreselle me ülkeler arasındaki ekonomik, siyasi, sosyal ili kilerin yaygınla ması ve geli mesi, ideolojik ayrımlara dayalı kutupla manın de i ime u raması, farklı toplumsal kültürlerin, inanç ve beklentilerin daha iyi tanınması, ili kilerin yo unla ması gibi farklı görünen ancak birbirleriyle ba lantılı olgular içermesi, bir anlamda maddi ve manevi de erlerin ve bu de erler çerçevesinde olu mu birikimlerin milli sınırları a arak dünya çapına yayılması olarak tanımlanıyor. Tam da bu ba lamda yüksekö retimde uluslararasılaşma, yüksekö retim kurumlarının kültürlerarası diyalog, müzakere ve etkileşimlerini artırmak, ara tırma ve bilgiyi payla arak dı a açılmalarını sa lamak için kullandıkları en etkin araçlardan biri olarak öne çıkıyor. Yüksekö retim sistemlerinin uluslararasılaşmasında en önemli göstergelerden biri olan ve ülkelerin uluslararası görünürlü üne, etkinli ine ve ekonomilerine katkı sa layan, yüksekö retimin standartlarını daha da yükselten, uluslararası ö rencilerin yüksekö renim sistemi içerisinde e itim görmelerine dünya ülkeleri özel önem atfediyorlar. Son yıllarda ülkeler ve yüksekö retim kurumları Birle mi Milletlerin (BM) 17 maddelik Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri do rultusunda göçmenler, azınlıklar, mülteciler gibi grupların da e itimini dikkate alarak uluslararasılaşma politikalarında ciddi anlamda geli me hedefleri ortaya koymaktalar. 2020 yılında ise büyük bir dünya trajedisi olarak de erlendirilen yeni tip koronavirüs (Kovid-19) pandemisi nedeniyle çok zor artlar altında kalan dünyamızda, uluslararası ölçekte çok farklı ve önemli kararlar alınmak durumunda kalındı. Yüksekö retimde uluslararasılaşma, yeti tirece imiz bu ö renciler ve de i im programları, kamu diplomasisinin iki yönlü yakla ımı için de ideal bir de er ta ır. Bu nedendir ki yüksekö retimde uluslararasılaşma meselesi Yeni YÖK'ün öncelikli hedeflerinden biri olarak gündeme alındı. Bundan be yıl önce sistemimizdeki uluslararası ö renci sayısı 40 binli rakamlarda iken bugün bu sayı 200 bini a mı durumda. Türkiye'nin yüksekö retimde bir bölgesel güç olma iddiasını desteklemek ve geli tirmek için, ilgili kurumlardan biri olan YÖK, uluslararasılaşma kavramını aynı zamanda bir kamu politikası olarak ele almaktadır. Dünya genelindeki ö renci hareketlili ine bakıldı nda, 1970'li yıllarda yakla ık 800 bin olan uluslararası ö renci sayısının 2012 yılında 4,5 milyona, 2019'da 5,6 milyona ula tı ı görülmekte. 1990'lardan sonra dünyanın küresel ekonomiye geçi yle uluslararasılaşma da bu büyük de i imden etkilenmi tir. Türk yüksekö retim sistemine dâhil olan uluslararası ö renci sayısında da gittikçe artan bir e ilim izlenmekte. 2000-2001 ö retim yılında ülkemizdeki uluslararası ö renci sayısı 16 bin 656 iken bu sayı Yeni YÖK döneminde 2013-14 ö retim yılında 48 bin 183'e, 2016-17 ö retim yılında 108 bin 76'ya ve bugün büyük bir sıçrama kaydederek 2020-2021 ö retim yılında 200 binli rakamlara ula tı. Dünyada yüksekö retimde uluslararasılaşma UNESCO ve Ekonomik Kalkınma ve Birli i Örgütü (OECD) verilerine göre, dünyada toplam uluslararası ö renci sayısı 5,6 milyon; OECD ülkelerindeki uluslararası ö renci sayıları 3,9 milyon; OECD ülkeleri dı ndaki ülkelerdeki uluslararası ö renci sayıları 1,7 milyondur. [1] Kuzey Amerika ve Avrupa Birli i (AB) ülkeleri, toplam uluslararası ö rencilerin yüzde 65'ine ev sahipli i yapıyor. 2020 itibarıyla Çin dünyada ülke dı na en çok ö renci gönderen ülke konumundadır. Hindistan ve Vietnam ise Çin'i takip eden ülkelerdir. Genel olarak bakıldı nda, ö renci kabulünde ilk üç ülke ngilizce konu ulan ABD, Birle ik Krallık ve Avustralya olarak öne çıkıyor. [2] ABD 1965'te 100 bin olan uluslararası ö renci sayısını 2019 itibarıyla bir milyonun üzerine çıkardı. Uluslararası ö renci hareketlili inde pandemiden önce de ülkeler arasında sayıların de i ken oldu unu görebiliyoruz. E itimin kalitesi, e itim dili, dü ük maliyet, ö rencilere sa lanan iyi olanaklar, ö renciyi güler yüzle kar ılamak ve "kom u ülkeler" kavramı uluslararası ö renci çekmekte etkin faktörler olarak biliniyor. Türkiye'de yüksekö retimde uluslararasılaşma Yüksekö retim Kurulu'nun yüksekö retimde yapısal de i iklik çalı malarında önemli ba lıklarından biri de "Hedef Odaklı Uluslararasılaşma" olmu tur. Bu ba likta Yeni YÖK çalı maları ba lamında hedef ülkeler belirlenerek çalı malar yürütülüyor. Hedef ülkelerin belirlenmesinde ba ta Dı i leri Bakanlı ı ve Milli E itim Bakanlı ı (MEB) olmak üzere Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlı ı, AB Ba kanlı ı, Kültür ve Turizm Bakanlı ı, Sa lık Bakanlı ı, Gençlik ve Spor Bakanlı ı, Kalkınma Bakanlı ı ve Ekonomi Bakanlı ı'ndan katkı alınarak stratejilerile olu turuldu. Ayrıca tüm üniversitelerimizden kendi uluslararasılaşma stratejilerinde kısa, orta ve uzun vadeli hedef/odak olarak belirledikleri ülkelerin listesi ile bu ülkelerle yapılacak i birli i alanları hakkında görü ler toplandı. Bu veriler üzerinde yapılan de erlendirmeler neticesinde, Türkiye'nin yüksekö retimde uluslararasılaşma projesine katkı konusunda yüksek potansiyele sahip ülkeler, ayrıca stratejik yönden öne çıkan ülkeler, önümüzdeki be yıllık süreyi kapsayacak biçimde 2017 yılında belirlenmi ve ilk defa YÖK Uluslararasılaşma Strateji Belgesi (2018) yayımlanarak çalı malar bu do rultuda yürütülmü tür. Türkiye yüksekö retim sistemi hakkında uluslararası ö rencileri bilgilendirmek için "Study in Turkey" adlı bir web sitesi kuruldu. [3] Site Türkçe, ngilizce ve Arapça dillerinde hizmet vermekte. Bu platform sayesinde, uluslararası ö renciler ve ö retim elemanları tek bir merkezden do ru, güncel, pratik ve kapsamlı bilgilere ula abiliyorlar. Pandemi yılı olan 2020'de Türk üniversitelerinin yurtdı nda dijital ortamda tanıtılması için 20-22 Temmuz 2020 tarihlerinde "Study in Turkey YÖK Sanal Fuarı" gerçekleştirildi. Proje diplomatik temsilcili imizin bulundu u 142 ülkede, Dı i leri bakanlı ımız, Yurtdı ı Türkler ve Akraba Topluluklar Ba kanlı ı (YTB), Yunus Emre Enstitüsü (YEE), Türk birli i ve Kalkınma Ajansı (T KA) gibi payda kurumların da katkılarıyla yürütüldü. Fuara toplam 164 ülkeden ziyaretçi giri i oldu. Türkiye uluslararası ö renci kabul eden ülkeler arasında son be yılda en hızlı büyüyen ülkelerden biri. 2021 yılında bugün, yüksekö retim kurumlarımızda 182 farklı ülkeden uluslararası ö rencimiz bulunuyor. 2014 yılında 48 binlerde olan uluslararası ö renci sayımız 2021'de 207 bine ula tı. Bu sayı ile dünyada uluslararası ö renci kabul eden ilk 10 ülkeden biriyiz ve Avrupa yüksekö retim alanında ise ngiltere, Almanya, Fransa ve Rusya'dan sonra be inci sırada yer almaktayız. [4] Uluslararası ö renciler dı nda 2019-2020 verilerine göre, 216'sı profesör, 210'u doçent olmak üzere toplam 3 bin 325 uluslararası ö retim elemanı da üniversitelerimizde görev yapmakta. Bir di er önemli bilgi, Avrupa Komisyonu 2020 raporuna göre, AB ülkeleri arasında Erasmus+ ö rencilerinin en çok tercih etti i be inci ülkemiz. YÖK'ün kurulu u olan 1982 yılından 2014'e kadar geçen 32 yılda, 15 ülke ile yüksekö retim alanında i birli ine yönelik Mutabakat Zaptı (MoU) imzalanmı ken, son be yılda aralarında Japonya, Kore, Malezya, Makedonya, Romanya, Tayvan ve Pakistan'ın da bulundu u 39 ülke ile yüksekö retim alanında i birli ine yönelik 54 protokol imzalandı. Bu anla malarla Balkanlar'dan Afrika'ya, Uzakdo u'dan Avrupa'ya geni çaplı bir uluslararasılaşma faaliyeti sürdürülüyor. Hedef odaklı uluslararasılaşma çalı malarımızdan biri de yabancı uyruklu ö rencilerimize verilen YÖK burslarıdır. Bu ö renciler, bu burs kapsamında e itimlerini tamamladıklarında kendi ülkelerine dönmekte, devlet kurumlarında veya kendi ülkelerindeki devlet üniversitelerinde mecburi hizmet esasına dayalı olarak görev yapmaktadırlar. Bu özgün burs projesi Filipinler, Ukrayna,

Filistin, Arnavutluk, Banglade , Makedonya, Sudan gibi ülkelerle koordineli bir şekilde yürütülmektedir. Mülteciler ve geçici koruma kanunu kapsamındaki göçmenler konusunda, Türkiye'nin açık kapı politikası ile uyguladığı insani yaklaşımların yansımaları, yükseköğretim sayılarında da görülmektedir. Dünya ortalamasında mültecilerin yükseköğretime erişiminin yüzde 3 olduğu bu dönemde, Türkiye'de bu oran yüzde 7,54 olarak verilmektedir. 2021'de Türk yükseköğretiminde 48 bin 192 Suriyeli öğrenci, 14 bin 206 Iraklı öğrenci ve 8 bin 494 Afganistanlı öğrenci eğitim görüyor. Bu ülkelerden üniversitelerimize katılan toplam öğrenci elemanı sayısı da 376. Pandemi döneminde eğitimde, ara tırmada ciddi güçlükler yaşıyoruz. Seyahatlerin, ülkeler arası hareketliliğinin kısıtlanması bu dönemde, bütün dünya üniversitelerindeki uluslararası etkinliklerin ve öğrenci hareketliliğinin de yoğun olarak etkilendiğini görmekteyiz. Sınırlar ve kampüslerin kapalı olması nedeniyle, Türkiye'deki üniversiteler de dahil olmak üzere, yükseköğretim kurumlarının yüzde 60'ı dijital etkinliklerine büyük yatırımlar yaptılar. Uluslararası tüm etkinliklerde bilişim teknolojileri kullanılarak eğitim ve ara tırma sistemlerinin sürdürülmesine azami gayret gösteriliyor. Önümüzdeki zaman diliminde yükseköğretimde çevrimiçi (online) eğitimin bir süre daha devam edeceğini öngörülmüyor. Dolayısıyla üniversitelerimizde dijital altyapılarımızı güçlü kılmaya, bu yapıları kullanacak nitelikli personeli yetiştirmeye ve yurtdışı yükseköğretim kurumlarıyla işbirliklerini ve iletişim alanlarını geliştirmeye devam etmemiz gerekiyor. [Eski Türk edebiyatı, belâgat-retorik ve metin türleri alanında uzman olan, 2005 yılında Yükseköğretim Kurulu genel kurul üyesi olan Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç 2014 yılından bu yana Yükseköğretim Kurulu Başkanıdır][1] OECD- Education at a Glance 2020, Eylül 2020.[2] UNESCO, Ocak 2020[3] www.studyinturkey.gov.tr[4] UNESCO verileri, 2020

Tags: